

Katalogi inkunabułów i starych druków

50 inkunabułów w Bibliotece imienia Zielińskich Towarzystwa Naukowego Płockiego, oprac. H. Kostanecka, Płock 1985.

Antosiewicz K., Katalog inkunabułów Biblioteki Kapituły Metropolitalnej w Krakowie, „Analecta Cracoviensia” 1980, t. 12.

Broda M., Biblioteka klasztoru cystersów w Henrykowie do końca XV wieku, Kraków 2014.

Długosz J., Biblioteka klasztoru OO. karmelitów bosych w Czernej, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 1965, t. 11.

Formanowicz L., Katalog inkunabułów Biblioteki Kapitulnej w Gnieźnie, z. 1, Poznań 1939.

Gesamtkatalog der Wiegendrucke [online]

<http://www.gesamtkatalogderwiegendrucke.de/GWEN.xhtml> (dostęp: 8.06.2017)

Gryzio B., Muzeum czarnej sztuki. Katalog inkunabułów Biblioteki Gdańskiej PAN, Gdańsk 2012.

Incunabula quae in bibliothecis Poloniae asservantur, red. A. Kawecka-Gryczowa, oprac. M. Bohonos, E. Szandorowska, t. 1, cz. 1–2, Warszawa 1970; t. 2, red. A. Kawecka-Gryczowa, oprac. M. Bohonos, M. Spandowski, E. Szandorowska, Warszawa 1994.

Incunabula Short Title Catalogue, [online] http://data.cerl.org/istc/_search (dostęp: 8.06.2017).

Iwańska-Cieślak B., Biblioteka kapituły katedralnej we Włocławku, Bydgoszcz 2013.

Jędrzejowska H., Pelczarowa M., Katalog inkunabułów Biblioteki Miejskiej w Gdańsku, Gdańsk 1954.

Jędrzejowska H., Pelczarowa M., Katalog inkunabułów Biblioteki Gdańskiej Polskiej Akademii Nauk. Cz. II Uzupelnienia i dodatki (nr 665–696), Gdańsk 1967.

Kantak K., Spis książek XV wieku Książnicy Seminarium Duchownego w Poznaniu. Część pierwsza, „Roczniki Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego” 1918, t. 45.

Kantak K., Spis książek XV wieku Książnicy Seminarium Duchownego w Poznaniu. Część pierwsza (dokończenie), „Roczniki Towarzystwa Przyjaciół Nauk Poznańskiego” 1919, t. 46.

Katalog druków XV i XVI wieku w zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie, t. 1, cz. 1, oprac. T. Komender, Warszawa 1994.

Katalog inkunabułów Biblioteki Narodowej PAU i PAN w Krakowie, oprac. T. Dąbrowa, E. Knapik, J. Wojtowicz, Kraków 2015.

Katalog inkunabułów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej «Hosianum» w Olsztynie, oprac. J. Obłąk, J. Wojtkowski, Z. Jaroszewicz-Pierśławcew, Olsztyn 2007.

Katalog inkunabułów Biblioteki Zakładu im. Ossolińskich we Wrocławiu, na podstawie materiałów K. Piekarskiego oprac. A. Kawecka-Gryczowa, Wrocław 1956.

Kawecka-Gryczowa A., Katalog starych druków Biblioteki Publicznej m.st. Warszawy. Inkunabuły, wyd. 2 zm. i uzup., oprac. M. Spandowski, Warszawa 2005.

Kawecka-Gryczowa A., Piekarski K., Katalog Biblioteki Horynieckiej XX. Ponińskich, cz.1: Inkunabuły i Polonica XVI wieku, Warszawa 1936.

- Kocowski B., Katalog inkunabułów Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu, cz. 1, Wrocław 1959.
- Kowalski G., Katalog inkunabułów biblioteki opactwa mogińskiego oraz katalog inkunabułów biblioteki Klasztoru Cystersów w Szczyrzycu, Kraków 1915.
- Kunowska M., Katalog inkunabułów Biblioteki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 1978, t. 36.
- Lewandowska A., Inkunabuły Książnicy Miejskiej im. M. Kopernika w Toruniu, Toruń 1979.
- Lewicka-Kamińska A., Inkunabuły Biblioteki Jagiellońskiej, Kraków 1962.
- Lewicka-Kamińska A., Inkunabuły Biblioteki Jagiellońskiej. Katalog przybytków za lata 1962–1967, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” 1968, t. 18.
- Lisowski S., Inkunabuły Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Nauka o Książce” 1964, z. 2 (11).
- Marciniak R., Biblioteka biskupa Jana Lubrańskiego, [w:] Jan Lubrański i jego dzieło, „Kronika Miasta Poznania” 1999, nr 2.
- Marszalska J.M., Katalog inkunabułów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie, Tarnów 1997.
- Nir R., Inkunabuły w Bibliotece OO. Kamedułów na Bielanych pod Krakowem, „Częstochowskie Studia Teologiczne” 1983, t. 11.
- Pietrzekiewicz I., Biblioteka kanoników regularnych w Krakowie w XV i XVI wieku, Kraków 2003.
- Polkowski I., Dwieście najstarszych inkunabułów z biblioteki kapitulnej krakowskiej od roku 1462–1500, Kraków 1887.
- Ryś J., Katalog inkunabułów zespołu seminaryjnego Biblioteki Katedralnej w Gnieźnie, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 1972, t. 25.
- Spandowski M., Inkunabuły dawnej Biblioteki Miejskiej w Lubaniu, „Rocznik Biblioteki Narodowej” 2013, t. 44.
- Spandowski M., Inkunabuły z dawnych księgozbiorów Fromborka, [w:] Warmińska Kapituła Katedralna. Dzieje i wybitni przedstawiciele, red. A. Kopiczko, Z. Żywicy, Olsztyn 2010.
- Stoś J., Starodruki Paradyża. Katalog starodruków seminaryjnej biblioteki w Paradyżu, Warszawa 2001.
- Strutyńska M., Katalog inkunabułów Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, Toruń 1995.
- Sulecki S., Księgozbiór klasztoru karmelitów na Piasku w Krakowie, Kraków 2014. Szwejkowska H., Biblioteka klasztoru cysterek w Trzebnicy, Wrocław 1955.
- Tondel J., Inkunabuły w zbiorach Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie, Pelplin 2007.
- Triller E., Katalog inkunabułów Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich. Kontynuacja katalogu Alodii Kaweckiej-Gryczowej, „Ze Skarbca Kultury” 1963, t. 15.
- Volsciana. Katalog renesansowego księgozbioru Piotra Dunin-Wolskiego, biskupa płockiego, oprac. A. Obrębski, Kraków 1999.

Wiesiołowski J., Inkunabuły Biblioteki Kórnickiej, „Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej” 1968, z. 9–10.

Wisłocki W., *Incunabula typographica bibliothecae Universitatis Jagiellonicae Cracoviensis, Cracoviae* 1900.

Wojtkowski J., Rekonstrukcja drugiego zeszytu katalogu inkunabułów Biblioteki Kapitulnej w Gnieźnie księdza Leona Formanowicza, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 1969, t. 18.

Wydra W., *Katalog inkunabułów Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu*, Poznań 2002.

Wydawnictwa źródłowe

Alberti V., von Tucher B., *Von Nürnberg nach Jerusalem. Die Pilgerreise des reichsstädtischen Patriziers Hans Tucher 1479 bis 1480*, Simmelsdorf 2000.

Apollonios z Rodos, *Wyprawa Argonautów po złote runo (Argonautika)*, tłum. E. Żybert-Pruchnicka, Wrocław 2012.

Arystoteles, *Meteorologika; O świecie*, tłum., wstęp i kom. A. Paciorek, Warszawa 1982.

Boer W.W., *Epistola Alexandri ad Aristotelem*, „Beiträge zur Klassischen Philologie” 1973, t. 50.

The Bondage and Travels of Johann Schiltberger, a Native of Bavaria, in Europe, Asia, and Africa, 1396–1427, wyd. J. Buchan Tefler, P. Bruun, London 1879.

Brant S., *Okręt błaznów*, tłum. i objaś. A. Lam, wstęp W. Dudzik, Pułtusk 2010.

Ca’da Mosto A. da, *Podróże do Afryki*, tłum. J. Szymanowska, wstęp M. Tymowski, Gdańsk 1994.

Cathay and the Way Thither. Being a Collection of Medieval Notices of China, t. 2–3, wyd. H. Yule, London 1913–1914.

Chorografia Orozjusza w anglosaskim przekładzie króla Alfreda, [w:] *Źródła objaśniające początki państwa polskiego. Źródła nordyckie*, t. 1: *Źródła skandynawskie i anglosaskie do dziejów Słowiańszczyzny*, wyd. G. Labuda, Warszawa 1961.

Der deutsche «Lucidarius», t. 1–4, wyd. D. Gottschall, G. Steer, H. Ulmschneider, Tübingen 1994–2011.

Flakkus Gajusz Waleriusz, *Argonautyki ksiąg osiem*, tłum., oprac. i wstęp S. Śnieżewski, Kraków 2004.

Garbacik J., *Materiały do dziejów dyplomacji polskiej z lat 1486–1516 (Kodeks Zagrzebski)*, Wrocław 1966.

Garbacik J., Prymas Jan Łaski o fałszerstwach historycznych Piusa II, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne” 1963, z. 12.

Giovanni di Pian Carpine, *Storia dei Mongoli*, wyd. E. Menestò, Spoleto 1989.

Golubovich G., *Le prime relazioni della S. Sede con la Cina per opera de’ Frati Minori e l’Itinerario orientale di Fr. Griovanni de’ Marignolli di Firenze (1338–53)*, Firenze 1923.

Herz R., *Die «Reise ins Gelobte Land» Hans Tuchers des Älteren 1479–1480*.

Untersuchungen zur Überlieferung und kritische Edition eines spätmittelalterlichen Reiseberichts, Wiesbaden 2002.

Historia o żywocie i znamienitych sprawach Aleksandra Wielkiego, wyd. J. Krzyżanowski, Kraków 1939.

Honorius Augustodunensis, *Imago mundi*, wyd. V.I.J. Flint, „Archives d’Histoire Doctrinale et Littéraire du Moyen Âge” 1982, t. 49, nr 57.

Jean de Marignolli, *Au jardin d’Éden*, wyd. C. Gadrat, Toulouse 2009.

Johann Schiltbergers *Irrfahrt durch den Orient. Der aufsehenerregende Bericht einer Reise, die 1394 begann und erst nach über 30 Jahren ein Ende fand*, wyd. M. Tremmel, Taufkirchen 2000.

Pseudo-Kallistenes, *Historia Alexandri Magni = Romans o Aleksandrze*, tłum., wstęp i kom. K. Nawotka, Poznań 2010.

Knefelkamp U., *Die Suche nach dem Reich des Priesterkönigs Johannes. Dargestellt anhand von Reiseberichten und anderen ethnographischen Quellen des 12. bis 17. Jahrhunderts*, Gelsenkirchen 1986.

Kolumb K., *Pisma*, oprac. A.L. Czerny, Warszawa 1970.

Kronika poznańskich pisarzy miejskich, oprac. J. Wiesiołowski, Poznań 2004.

Liber diligentiarum facultatis artisticae Universitatis Cracoviensis. Pars 1 (1487–1563), wyd. W. Wisłocki, *Archiwum do Dziejów Literatury i Oświaty w Polsce*, seria I, t. 4.

List Krzysztofa Kolumba o odkryciu Ameryki, tłum. Z. Celichowski, Poznań 1892 (reprint 1992 r.).

Ludolphus, *De itinere Terrae Sanctae liber*, wyd. F. Deycks, Stuttgart 1851.

Mela Pomponiusz, *Chorografia czyli Opis kręgu Ziemi*, red. S. Szarypkin, K.T. Witczak, Piotrków Trybunalski 2011.

Mirabilia descripta. The wonders of the East of Friar Jordanus of the Order of Preachers and Bishop of Columbum in India the Greater (circa 1330), wyd. H. Yule, London 1863.

Mistrz Grzegorz, *Cudowności miasta Rzymu*, tłum. i oprac. M. Wolf, Wrocław 2012.

Nichols F.M., *Mirabilia urbis Romae = The marvels of Rome. Or a picture of the golden city*, London 1889.

Nosowski J., *Polska literatura polemiczno-antyislamiściyczna XVI, XVII i XVIII w. Wybór tekstów i komentarze*, z. 1, Warszawa 1974.

Orozjusz, *Historia przeciw poganom*, tłum. H. Pietruszczak, Zgorzelec 2015.

Pierre d’Ailly, *Ymago Mundi. Texte latin et traduction française des quatre traités*

cosmographiques de d’Ailly et des notes marginales de Christophe Colomb. Étude sur les sources de l’auteur, t. 1–3, wyd. E. Buron, Paris 1930.

Pliniusz Starszy, *Historia naturalna (wybór)*, t. I, wstęp, tłum. i kom. I. Zawadzka, T. Zawadzki, Wrocław 2004.

Podróże Jana z Mandville, tłum. B. Marcińczak, wstęp i kom. B. Marcińczak, J. Sokolski, Wrocław 2013.

Poggio Bracciolini, De l'Inde. Les voyages en Asie de Niccolò de' Conti. De varietate fortunae, livre IV, wyd. M. Guéret-Laferté, Turnhout 2004.

Polo Marco, Opisanie świata, tłum. A.L. Czerny, J. Was, Warszawa 2010.

Quellen zur Geschichte des Reisens im Spätmittelalter, tłum. i wyb. von F. Reichert we współprac. von M. Stolberg-Vowinkel, Darmstadt 2009.

Gajus Salustiusz Krispus, Sprzysiężenie Katyliny i Wojna z Jugurtą, tłum. i wstęp K. Kumaniecki, Wrocław 2006.

Schiltberger J., Als Sklave im Osmanischen Reich und bei den Tataren: 1394–1427, wyd. U. Schlemmer, Stuttgart 1983.

Schiltberger J., Podróż na wschód, tłum. H. Pietruszczak, Zgorzelec 2015.

Spotkanie dwóch światów. Stolica Apostolska a świat mongolski w połowie XIII wieku. Relacje powstałe w związku z misją Jana di Piano Carpiniego do Mongołów, red. J. Strzelczyk, Poznań 1993.

Tacitus Publius Cornelius, Germania, tłum. A. Naruszewicz, Sandomierz 2009.

Tacitus Publius Cornelius, Germania = Germania, tłum. T. Płóciennik, wstęp i kom. J. Kolendo, Poznań 2008.

The Travels of Friar Odoric. 14th Century Journal of the Blessed Odoric of Pordenone, tłum. H. Yule, Grand Rapids 2002.

Le voyage aux Indes de Nicolò de Conti (1414-1439), tłum. D. Ménard, wstęp G. Bouchon, A.-L. Amilhat-Szary, Paris 2004.

W poszukiwaniu królestwa kapłana Jana, wyb., wstęp i red. J. Strzelczyk, Gdańsk 2006.

Wilhelm z Rubruk, Opis podróży, oprac. M. Olszewski, Kęty 2007.

Żegluga Świętego Brendana opata (Navigatio sancti Brendani abbatis), tłum. I. Lewandowski, oprac. J. Strzelczyk, Poznań 1992.

Opracowania

Als die Lettern laufen lernten. Medienwandel im 15. Jahrhundert. Inkunabeln aus der Bayerischen Staatsbibliothek München, red. B. Wagner, Wiesbaden 2009.

Arentzen J.-G., Imago mundi cartographica. Studien zur Bildlichkeit mittelalterlicher Welt- und Ökumenenkartens unter besonderer Berücksichtigung des Zusammenwirkens von Text und Bild, München 1984

Assmann J., Pamięć kulturowa. Pismo, zapamiętywanie i polityczna tożsamość w cywilizacjach starożytnych, tłum. A. Kryczyńska-Pham, wstęp i red. R. Traba, Warszawa 2008.

Babicz J., Walczak W., Zarys historii odkryć geograficznych, Warszawa 1968.

Bartoszewicz A., Piśmienność mieszczańska w późnośredniowiecznej Polsce, Warszawa 2012.
<https://doi.org/10.31338/uw.9788323530527>

Barycz H., Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego w epoce humanizmu, Kraków 1935.

Bayerische Staatsbibliothek, Welten des Wissens. Die Bibliothek und Weltchronik des Nürnberger Arztes Hartmann Schedel (1440–1514), München 2014.

Bernhard von Breydenbach and his Journey to the Holy Land 1483–4. A Bibliography, wyd. H.W. Davies, London 1911.

Białostocki J., Sztuka XV wieku. Od Parlerów do Dürera, Warszawa 2010.

Bieńkowski T., Wiedza przyrodnicza w Polsce w wieku XVI, Wrocław 1985.

Birkenmajer L.A., Stromata Copernicana. Studja, poszukiwania i materiały biograficzne, Kraków 1924.

Bodnarski M.S., Geografia antyczna, Warszawa 1957.

Borawska T., Mikołaj Kopernik i jego świat. Środowisko – przyjaciele – echa wielkiego odkrycia, Toruń 2014.

Brecht M., Luther und die Türken, [w:] Europa und die Türken in der Renaissance, red. von B. Guthmüller, W. Kühlmann, Tübingen 2000.

Bressan L., Odoric of Pordenone (1265–1331). His vision of China and South-East Asia and His Contribution to Relations Between Asia and Europe, „Journal of the Malaysian Branch of the Royal Asiatic Society” 1997, t. 70, nr 2 (273).

Brincken A.-D. von den, Jerusalem on Medieval Mappaemundi. A Site Both Historical and Eschatological, [w:] The Hereford World Map. Medieval World Maps and Their Context, red. P.D.A. Harvey, London 2006.

Brincken A.D. von den, Universalkartographie und geographische Schulkenntnisse im Inkunabelzeitalter (Unter besonderer Berücksichtigung des Rudimentum novitiorum und Hartmann Schedels), [w:] Studien zum städtischen Bildungswesen des späten Mittelalters und der frühen Neuzeit, wyd. B. Moeller i in., Göttingen 1983.

Broc N., La géographie de la Renaissance 1420–1620, Paris 1980.

Buczek K., Maciej Miechowita i pisma historyczne J.L. Decjusza, „Małopolskie Studia Historyczne” 1958, t. 1, z. 2.

Buczek K., Maciej Miechowita jako geograf Europy Wschodniej, [w:] Maciej z Miechowa 1457–1523. Historyk, geograf, lekarz, organizator nauki, red. H. Barycz, Wrocław–Warszawa 1960.

Bujak F., Studja geograficzno-historyczne, Kraków 1925.

Burkiewicz Ł., Z francuskiej Tuluzy do songhajskiego Gao. Średniowieczna podróż do środka Czarnego Łądu (1405–1413), „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne” 2012, z. 139.

Busch H., Reisen zum gesundwerden. Badereisen, [w:] Reisen und Reiseliteratur im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit, red. X. von Ertzdorf, D. Neukirch, Amsterdam 1992.

Büttner M., Die Geographia generalis vor Varenius. Geographisches Weltbild und Providentialehre, Wiesbaden 1973.

Büttner M., Die geographisch-cosmographischen Schriften des Aristoteles und ihre Bedeutung für die Entwicklung der Geographie in Deutschland, [w:] Wandlungen in geographischen Denken von Aristoteles bis Kant, red. M. Büttner, Paderborn 1979.

- Campbell T., *The Earliest Printed Maps 1472-1500*, London 1987. <https://doi.org/10.2307/634632>
- Cattaneo A., *European Medieval and Renaissance Cosmography. A Story of Multiple Voices*, "Asian Review of World Histories" 2016, t. 4, nr 1. <https://doi.org/10.12773/arwh.2016.4.1.035>
- Chachaj M., *Znajomość dzieł Eneasza Sylwiusza Piccolominiego w dawnej Polsce*, „Czasy Nowożytne” 1998, t. 4.
- Clarke K., *Between Geography and History: Hellenistic Constructions of the Roman World*, Oxford 1999.
- Conti N. de', Wikipedia, https://en.wikipedia.org/wiki/Niccol%C3%B2_de%27_Conti (dostęp: 1.10.2016).
- Czarnecki R., *Kronika Namysłowska autorstwa Johanna Frobenia jako utwór dziejopisarstwa miejskiego*, Warszawa 2015.
- Deptuła C., *Księża kanonika Jana Długosza osobliwe spojrzenie na miasta «Regni Poloniae»*, [w:] *Ecclesia, cultura, potestas. Studia z dziejów kultury i społeczeństwa. Księga ofiarowana siostrze profesor Urszuli Borkowskiej*, red. P. Kras, A. Januszek, A. Nalewajek, W. Polak, Kraków 2006.
- Derda T., *Klaudiusz Ptolemeusz i nauka aleksandryjska*, [w:] *Świat Ptolemeusza. Włoska kartografia renesansowa w zbiorach Biblioteki Narodowej*, red. T. Płóciennik, M. Baliszewski, Warszawa 2012.
- Diller A., *The Textual Tradition of Strabo's Geography*, Amsterdam 1975.
- Dueck D., *Strabo of Amasia. A Greek Man of Letters in Augustan Rome*, London 2000.
- Dworzackowa J., *Dziejopisarstwo gdańskie do połowy XVI wieku*, Gdańsk 1962.
- Englisch B., *Imago Mundi. Der virtuelle und der reale Raum in den mittelalterlichen Weltkarten*, Wien 2007. <https://doi.org/10.1524/9783050048260>
- Englisch B., *Ordo orbis terrae. Die Weltsicht in den Mappae mundi des frühen und hohen Mittelalters*, Berlin 2002.
- Ertzdorf X. von, *Gedruckte Reiseberichte über China in Deutschland im 15. und 16. Jahrhundert*, [w:] *Reisen und Reiseliteratur im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit*, red. X. von Ertzdorf, D. Neukirch, Amsterdam 1992.
- Febvre L., Martin H.-J., *Narodziny książki*, Warszawa 2014.
- Fijałkowski A., *Puer eruditus. Idee edukacyjne Wincentego z Beauvais (ok. 1194–1264)*, Warszawa 2001.
- Gadrat C., *Une image de l'Orient Au XIVe siècle. Les «Mirabilia descripta» de Jordan Catala de Sévérac*, Paris 2005.
- Gautier Dalché P., *La Géographie de Ptolémée en Occident (Ive–XVIe siècle)*, Turnhout 2009.
- Gąsiorczyk P.K., *Portugalska wiedza geograficzna o Afryce w późnym średniowieczu – zarys podstawowej problematyki*, „Studia Historyczne” 2008, t. 51, z. 1 (201).
- Geremek B., *Geografia i Apokalipsa. Pojęcie Europy u Jakuba z Paradyża*, [w:] *Mente et litteris. O kulturze i społeczeństwie wieków średnich*, Poznań 1984.
- Gorzowski A., *Paweł z Krosna. Humanistyczne peregrynacje krakowskiego profesora*, Kraków 2000.

Green P., Aleksander Wielki, Warszawa 1978.

Guzman G.G., The Encyclopedist Vincent of Beauvais and his Mongol Extracts from John of Plano Carpini and Simon of Saint-Quentin, "Speculum. A Journal of Medieval Studies" 1974, t. 49, nr 2. <https://doi.org/10.2307/2856045>

Guzman G.G., Simon of Saint-Quentin and the Dominican Mission to the Mongols, 1245-1248, Ann Arbor 1977.

Heimann S., Curiositas und experiential. Reiseideologie und Reiseperzeption bei Sebastian Brant, [w:] Reisen und Welterfahrung in der deutschen Literatur des Mittelalters, red. D. Huschenbett, J. Margetts, Würzburg 1991.

Herkenhoff M., Die Darstellung außereuropäischer Welten in Drucken deutscher Offizinen des 15. Jahrhunderts, Berlin 1996. <https://doi.org/10.1515/9783050071657>

Herkenhoff M., Der dunkle Kontinent. Das Afrikabild im Mittelalter bis zum 12. Jahrhundert, Pfaffenweiler 1990.

Historisches Lexicon Bayerns, https://www.historisches-lexikon-bayerns.de/Lexikon/Schedelsche_Weltchronik (dostęp: 10.06.2017).

The History of Cartography, t. 1: Cartography in Prehistoric, Ancient, and Medieval Europe and Mediterranean, red. J.B. Harley, D. Woodward, Chicago–London 1987.

Homo viator, Wikipedia, https://pl.wikipedia.org/wiki/Homo_viator (dostęp: 3.06.2017).

Hoogvliet M., The medieval texts of the 1486 Ptolemy edition by Johann Reger of Ulm, "Imago Mundi" 2002, t. 54, nr 1. <https://doi.org/10.1080/03085690208592955>

Hoogvliet M., The Wonders of Europe. From the Middle Ages to the Sixteenth Century, [w:] Europa im Weltbild des Mittelalters. Kartographische Konzepte, red. I. Baumgärtner, H. Kugler, Berlin 2008. <https://doi.org/10.1524/9783050048604.239>

Hundsboichler H., Spätmittelalterliches Reisen und Ikonographische Überlieferung, [w:] Reisen und Reiseliteratur im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit, red. X. von Ertzdorf, D. Neukirch, Amsterdam 1992.

Iwańczak W., Do granic wyobraźni. Norymberga jako centrum wiedzy geograficznej i kartograficznej w XV i XVI wieku, Warszawa 2005.

Jackowski A., Sołjan I., Z dziejów geografii na Uniwersytecie Jagiellońskim (XV–XXI wiek), Kraków 2009.

Jean de Mandeville in Europa. Neue Perspektiven in der Reiseliteraturforschung, red. E. Bremer, S. Röhl, München 2007.

Kaczmarek K., Średniowieczna biblioteka klasztoru franciszkanów w Zgorzelcu, [w:] Docendo discimus. Studia historyczne ofiarowane Profesorowi Zbigniewowi Wielgoszowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin, Poznań 2000.

Kahane A., Image, Word and the Antiquity of Ruins, „European Review of History. Revue Européenne d’Histoire” 2011, t. 18, nr 5–6. <https://doi.org/10.1080/13507486.2011.618333>

Kajdański E., Długi cień wielkiego muru. Jak Polacy odkrywali Chiny, Warszawa 2005.

Kaliszuk J., Recepcja «Podróży» Johna Mandeville'a w Polsce późnego średniowiecza i u progu czasów nowożytnych, „Przegląd Historyczny” 1998, t. 89, z. 3.

Kibre P., The Intellectual Interests Reflected in Libraries of the Fourteenth and Fifteenth Centuries, "Journal of the History of Ideas" 1946, t. 7, nr 3. <https://doi.org/10.2307/2707402>

Knapiński R., Imago Mundi. Związek ikonograficznych i literackich modeli świata w wyobraźni średniowiecznej [w:] Wyobrażenia średniowieczna, red. T. Michałowska, Warszawa 1996.

Koelsch W.A., Squinting Back at Strabo, "The Geographical Review" 2004, t. 94, nr 4. <https://doi.org/10.1111/j.1931-0846.2004.tb00185.x>

Kolak W., Świętosław Milczący i jego związki z klasztorem karmelitów w Krakowie na Piasku, „Krakowski Rocznik Archiwalny” 2000, t. 6.

Komroff M., Contemporaries of Marco Polo. Consisting of the Travel Records to the Eastern Parts of the World of William of Rubruck (1253–1255). The Journey of John of Pian de Carpini (1245–1247). The Journal of Friar Odoric (1318—1330) & The Oriental Travels of Rabbi Benjamin of Tudela (1160–1173), New York 1928.

Korta W., Rola kulturalna średniowiecznej kancelarii, [w:] Studia z dziejów kultury i ideologii ofiarowane Ewie Maleczyńskiej w 50. rocznicę pracy dydaktycznej i naukowej, red. R. Heck, W. Korta, J. Leszczyński, Wrocław–Warszawa–Kraków 1968.

Krawczuk A., Wojna trojańska. Mit i historia, Warszawa 1989.

Krawiec A., Ciekawość świata w średniowiecznej Polsce. Studium z dziejów geografii kreacyjnej, Poznań 2010.

Krawiec A., «Księga Jana Mandeville'a» – fikcja i rzeczywistość w średniowiecznych relacjach podróżniczych, [w:] Antyk, prawda i fałsz w średniowieczu, red. J. Kowalski, T. Ratajczak, Poznań 2011.

Larner J., The Church and the Quattrocento Renaissance in Geography, „Renaissance Studies” 1998, t. 12, nr 1. <https://doi.org/10.1111/1477-4658.00254>

Lewicka-Kamińska A., Biblioteka Jagiellońska w latach 1492–1655, [w:] J. Zathey, A. Lewicka-Kamińska A., L. Hajdukiewicz, Historia Biblioteki Jagiellońskiej, t. 1: 1364–1775, red. I. Zarębski, Kraków 1966.

Łosowska A., Kolekcja «Liber legum» i jej miejsce w kulturze umysłowej późnośredniowiecznego Przemyśla, Warszawa–Przemyśl 2007.

Maber R., Tregoning A., Conveying the Unimaginable. Odoric of Pordenone's Travels and Their Vernacular Translations, [w:] Travels and Travelogues in the Middle Ages, wyd. J.-F. Kosta-Théfaïne, New York 2009.

Małyś B., Odoryk z Pordenone i jego relacja z podróży na Daleki Wschód, [w:] Itinera clericorum. Kulturotwórcze i religijne aspekty podróży duchownych, red. D. Quirini-Popławska, Ł. Burkiewicz, Kraków 2014.

Manguel A., Homer Iliada i Odyseja. Biografia, tłum. H. Jankowska, Warszawa 2010.

Markowski M., Filozofia przyrody na Uniwersytecie Krakowskim w drugiej połowie XV wieku, Dzieje filozofii średniowiecznej w Polsce, red. Z. Kuksewicz, t. 10, Wrocław 1983.

Markowski M., Nauki ścisłe na Uniwersytecie Krakowskim w XV wieku, [w:] Filozofia polska XV wieku, red. R. Palacz, Warszawa 1972.

Mazal O., Die Überlieferung der antiken Literatur im Buchdruck des 15. Jahrhunderts, t. 1–3, Stuttgart 2003.

The Medieval Alexander Legend and Romance Epic. Essays in Honour of David J.A. Ross, red. P. Noble, Millwood, NY 1982.

Meyers J., La Peregrinatio in terram sanctam de Bernhard von Breidenbach (1486) comme instrument de propagande. À propos d'un ouvrage récent, „Le Moyen Âge” 2009, t. 115, nr 2. <https://doi.org/10.3917/rma.152.0365>

Między papieżem a wielkim chanem. O franciszkanach w Azji środkowo-wschodniej, red. A. Zając, Kraków 2015.

Milham M.E., Oporinus, Olivarius and Pomponius Mela, „Basler Zeitschrift für Geschichte und Altertumskunde” 1980, t. 80.

Możdżeń J., Przedstawianie świata przez kronikarzy gdańskich na przełomie XV i XVI wieku, Toruń 2016.

Neuber W., Grade der Fremdheit. Alteritätkonstruktion und experientia-Argumentation in deutschen Turcica der Renaissance, [w:] Europa und die Türken in der Renaissance, red. B. Guthmüller, W. Kühlmann, Tübingen 2000.

Neukirch D., Das Bild der Welt auf Karten des Mittelalters und der Frühen Neuzeit, [w:] Reisen und Reiseliteratur im Mittelalter und in der Frühen Neuzeit, red. X. von Ertzdorf, D. Neukirch, Amsterdam 1992.

Nowak L., Drogi recepcji pism Arystotelesa w Uniwersytecie Krakowskim, [w:] Kolory i struktury średniowiecza, red. W. Fałkowski, Warszawa 2004.

O'Doherty M., The Indies and the medieval West. Thought, report, imagination, Turnhout 2013. <https://doi.org/10.1484/M.MV-EB.5.106133>

Ojrzyński R., Obraz Polski i Polaków w pismach Eneasza Sylwiusza Piccolominiego (papieża Piusa II), Warszawa 2014.

Ott N.H., Zur Ikonographie der Reise. Bildformeln und Strukturprinzipien mittelalterlicher Reise-Illustrationen, [w:] Reisen und Welterfahrung in der deutschen Literatur des Mittelalters, red. D. Huschenbett, J. Margetts, Würzburg 1991.

Palmer J.A.B., Fr. Georgius de Hungaria, O.P., and the Tractatus de moribus condicionibus et nequicia Turcorum, "Bulletin of the John Rylands Library" 1951, t. 34. <https://doi.org/10.7227/BJRL.34.1.4>

Pańkiewicz J., Petek K., Benedykt Polak. Pierwszy polski podróżnik, Warszawa 2015.

Pasternak G., Najstarsza redakcja Mirabilia Urbis Romae a odnowienie senatu na Kapitolu w 1143–1144 roku. Traktat o charakterze prorepublikańskim czy wyłącznie literackim?, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne” 2011, z. 138.

Perucka B.M., Livre des merveilles. Burgundzka wizja Orientu późnego średniowiecza w miniaturach manuskryptu fr. 2810 z Bibliothèque national de France, Warszawa–Toruń 2016.

Pilich M., Pilich P., Wielcy polscy podróżnicy, którzy odkrywali świat, Warszawa 2016.

- Plezia M., Die sogenannte Chorographie von Jan Długosz, [w:] Landesbeschreibungen Mitteleuropas vom 15. bis 17. Jahrhundert, red. H.-B. Harder, Köln–Wien 1983.
- Podbielski H., Periegeza i jej przedstawiciele, [w:] Literatura Grecji starożytnej, t. II: Proza historyczna, krasomówstwo, filozofia i nauka, literatura chrześcijańska, red. H. Podbielski, Lublin 2005.
- Potkowski E., Książka w mieście polskim schyłku średniowiecza, [w:] tegoż, Książka i pismo w średniowieczu. Studia z dziejów kultury piśmiennej i komunikacji społecznej, Pułtusk 2006.
- Ptolemy's «Geography» in the Renaissance, red. Z. Shalev, Ch. Burnett, London–Turin 2011.
- Quirini-Popławska D., Silvius (Siculus) Jan, iPSB <http://ipsb.nina.gov.pl/index.php/a/jan-silvius-siculus> (dostęp: 16.06.2017).
- Reichert F., Begegnungen mit China. Die Entdeckung Ostasiens im Mittelalter, Sigmaringen 1992.
- Reichert F., Chinas Beitrag zum Weltbild der Europäer. Zur Rezeption der Fernostkenntnisse im 13. und 14. Jahrhundert, [w:] Das Geographische Weltbild um 1300. Politik im Spannungsfeld von Wissen, Mythos und Fiktion, red. P. Moraw, Berlin 1989.
- Reske C., Die Produktion der Schedelschen Weltchronik in Nürnberg, Wiesbaden 2000.
- Ribémont B., L'inconnu géographique des encyclopédies médiévales. Fermeture et étrangeté, „Cahiers de Recherches Médiévales et Humanistes” 1997, t. 3. <https://doi.org/10.4000/crm.2465>
- Rott D., Staropolskie chorografie. Początki, rozwój, przemiany gatunku, Katowice 1995.
- Roux J.-P., Średniowiecze szuka drogi w świat, Warszawa 1969.
- Russo L., Zapomniana rewolucja. Grecka myśl naukowa a nauka nowoczesna, Kraków 2005.
- Rydz R., Motywy morskich ekspedycji Henryka Żeglarza w dziele Gomesa Eanesa de Zurary «Chronica do Descobrimento e Conquista da Guiné», [w:] Mare Integrans. Studia nad dziejami wybrzeży Morza Bałtyckiego, t. VIII: Migracje. Podróże w dziejach. Nowożytność, red. M. Franz, K. Kościelniak, Z. Pilarczyk, Toruń 2015.
- Schnayder E., Mapy świata (mappae mundi) w łacińskich rękopisach średniowiecznych Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie. Wiadomość wstępna, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” 1979, t. 29.
- Schwoebel R., The Shadow of the Crescent. The Renaissance Image of the Turk (1453–1517), Nieuwkoop 1967.
- Secomska K., Legenda Aleksandra Wielkiego w «Pantheonie» sandomierskim. Miniatury w kodeksie z 1335 roku, Wrocław 1977.
- Seńko W., Wstęp do studiów nad Janem z Głogowa. Cz. I, Materiały i Studia Zakładu Historii Filozofii Starożytnej i Średniowiecznej, t. 1, seria A, Warszawa 1961; Cz. II: t. 3, seria A, Warszawa 1964.
- Sinko T., Zarys historii literatury greckiej, t. II: Literatura w epoce hellenistycznej i za Cesarstwa Rzymskiego, Warszawa 1959.
- Słownik pisarzy antycznych, red. A. Świderkówna, Warszawa 1982.
- Smółucha J., Polityka Kurii Rzymskiej za pontyfikatu Piusa II (1458–1464) wobec Czech i krajów sąsiednich. Z dziejów dyplomacji papieskiej z XV wieku, Kraków 2008.

- Soszyński J., List Księdza Jana i jego średniowieczne przekazy rękopiśmienne w zbiorach polskich, „Z Badań nad Polskimi Księgozbiorami Historycznymi” 2002, t. 20.
- Stebnowski J., Historia druku map (w zarysie), „Grafika” 1933, t. 3, z. 1.
- Strzelczyk J., Gerwazy z Tilbury. Studium z dziejów uczoneści geograficznej w średniowieczu, Wrocław 1970.
- Strzelczyk J., «Klucz do poznania nieba». Z dziejów myśli racjonalistycznej w średniowieczu, Gdańsk 2003.
- Strzelczyk J., Odkrywanie Europy, Poznań 2000.
- Strzelczyk J., Szkice średniowieczne, Poznań 1987.
- Strzelecka B., Odrodzenie «Geografii» Ptolemeusza w XV w., „Czasopismo Geograficzne” 1960, t. 31, z. 4.
- Strzelecka B., Ze studiów nad geografiami i kartografią XV w., „Czasopismo Geograficzne” 1959, t. 30, z. 3.
- Swieżawski S., Dzieje filozofii europejskiej w XV wieku, t. 1: Poznanie, Warszawa 1974; t. 5: Wszechświat, Warszawa 1980.
- Swieżawski S., Materiały do studiów nad Janem z Głogowa, „Studia Mediewistyczne” 1961, t. 2.
- Szady J., Księgozbiory parafialne w prepozyturze wiślickiej w II połowie XVIII wieku, Lublin 2008.
- Szaniawska L., Geografia Ptolemeusza i perypetie jej krakowskiego egzemplarza, „Polski Przegląd Kartograficzny” 2003, t. 3, s. 207–213.
- Szaniawska L., Sarmacja na mapach Ptolemeusza w edycjach jego «Geografii», Warszawa 1993.
- Szczegóła H., Jan Głogowczyk, Katowice 1967.
- Szelińska W., Biblioteki profesorów Uniwersytetu Krakowskiego w XV i początkach XVI wieku, Wrocław 1966.
- Szelińska W., Chorographia Regni Poloniae Jana Długosza, Kraków 1980.
- Szelińska W., Jan Długosz, storico o primo geografo polacco, Wrocław 1984.
- Szelińska W., Marcin zwany Kułab (Kułap) z Tarnowca, [w:] Polski Słownik Biograficzny, t. 19, Kraków 1974.
- Tafiłowski P., Biblioteki kapituł katedralnych w Gnieźnie i Poznaniu w XV i pocz. XVI wieku, „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne” 2014, t. 102.
- Tafiłowski P., «Imago Turci». Studium z dziejów komunikacji społecznej w dawnej Polsce (1453–1572), Lublin 2013.
- Tafiłowski P., Jan Łaski (1456–1531), kanclerz koronny, prymas Polski, Warszawa 2007.
- Tafiłowski P., Turcica w Gesamtkatalog der Wiegendrucke, „Kultura i Historia” [online], Instytut Kulturoznawstwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2012, <http://www.kulturaihistoria.umcs.lublin.pl/archives/4296> (dostęp: 6.06.2017).

Timm F., *Der Palästina-Pilgerbericht des Bernhard von Breidenbach und die Holzschnitte Erhard Reuwichs. Die «Peregrinatio in terram sanctam» (1486) als Propagandainstrument im Mantel der gelehrten Pilgerschrift*, Stuttgart 2006.

Trade, Travel, and Exploration in the Middle Ages. An Encyclopedia, red. J. Block Friedman, K. Mossler Figg, New York 2014.

Trakulhun S., *The Widening of the World and the Realm of History. Early European Approaches to the Beginnings of Siamese History, c. 1500–1700*, „*Renaissance Studies*” 2003, t. 17, nr 3.
<https://doi.org/10.1111/1477-4658.t01-1-00029>

Tymowski M., *Europeans and Africans in the Early Period of Portuguese Expansion in Africa. The Organization and Course of the First Encounters*, „*Hemispheres. Studies on Cultures and Societies*” 2010, t. 25.

Tymowski M., *Jak w XV wieku europejscy odkrywcy porozumiewali się z Afrykanami?*, [w:] *Człowiek w społeczeństwie średniowiecznym*, red. R. Michałowski, Warszawa 1997.

Tyszkiewicz J., *Przyroda i kraj ojczysty w pracach Jana Długosza*, [w:] tegoż, *Geografia historyczna Polski w średniowieczu*, Warszawa 2003.

Ulewicz T., *Sarmacja. Studium z problematyki słowiańskiej XV i XVI w. Zagadnienie sarmatyzmu w kulturze i literaturze polskiej (problematyka ogólna i zarys historyczny)*, Kraków 2006.

Die Ulmer Geographia des Ptolemäus von 1482. Zur 500. Wiederkehr der ersten Atlasdrucklegung nördlich der Alpen, oprac. K.H. Meine, Weissenhorn 1982.

Wagner A., *Uwagi o znakach własnościowych z drugiej połowy XV i pierwszej ćwierci XVI wieku w inkunabulach Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu*, „*Biblioteka*” 2013, t. 17 (26).

Wajs H., *«Per Cracoviam Romam»*. Z perspektywy podróży z połowy XV wieku, [w:] *Historia memoria scriptum. Księga jubileuszowa z okazji osiemdziesięciolecia urodzin Profesora Edwarda Potkowskiego*, red. J. Krochmal, Warszawa 2015.

Wiesiołowski J., *Polskie dziejopisarstwo mieszczańskie w późnym średniowieczu*, [w:] *Mente et litteris. O kulturze i społeczeństwie wieków średnich*, red. H. Chłopocka i in., Poznań 1984.

Wilson A., Wilson J.L., *The Making of the Nuremberg Chronicle*, Amsterdam 1976.

Włodarski M., *Dwa wieki kulturalnych i literackich powiązań polsko-bazylejskich 1433–1632*, Kraków 2001.

Wojciechowski L., *Do świętej Katarzyny na Synaju i w Aleksandrii. Opis pielgrzymki w nurcie piśmiennictwa pątniczego – od Breydenbacha do Wargockiego (1486–1610)*, Lublin 2013.

Wojtkowski J., *Kustosz warmiński – Tomasz Werner z Braniewa (†1498) i jego księgozbiór*, „*Komunikaty Mazursko-Warmińskie*” 1961, t. 3.

Wójcik K., *Marcin Kułap z Tarnowca*, [w:] *Encyklopedia filozofii polskiej. M–Ż*, red. A. Maryniarczyk, t. II, Lublin 2011.

Wright J.K., *The Geographical Lore of the Time of the Crusades. A Study in the History of Medieval Science and Tradition in Western Europe*, New York 1925 (II wyd. 1965).

Wróbel M., *Geografia grecka*, [w:] *Literatura Grecji starożytnej*, t. II: *Proza historyczna, krasomówstwo, filozofia i nauka, literatura chrześcijańska*, red. H. Podbielski, Lublin 2005.

Zalewska K., Świat rozległy i obcy. O średniowiecznych wyobrażeniach krain egzotycznych, „Rocznik Historii Sztuki” 1997, t. 23.

Zalewska-Lorkiewicz A., Ilustrowane mappae mundi jako obraz świata. Średniowiecze i początek okresu nowożytnego, Warszawa 1997.

Zarębski I., «Chorographia Regni Poloniae» Jana Długosza a Giovanni Boccaccio, „Studia Źródłoznawcze” 1973, t. 18.

Zarębski I., Problemy wczesnego Odrodzenia w Polsce. Grzegorz z Sanoka – Boccaccio – Długosz, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce” 1957, t. 2.

Zarębski I., Stosunki Eneasza Sylwiusza z Polską i Polakami, Kraków 1939.

Zawadzki R.K., Wawrzyniec Korwin – życie i twórczość renesansowego humanisty (studium, tekst łaćski, komentarz i przekład), Częstochowa 2013.

Zielińska E., Kultura intelektualna kanoników regularnych z klasztoru w Kraśniku w latach 1469–1563, Lublin 2002.

Zonenberg S., Źródła wykorzystane przez Jana Długosza w Chorografii do opisu ziem państwa zakonu niemieckiego, „Studia Źródłoznawcze” 2000, t. 38.

Zwiercan M., Sommerfeld Jan starszy (Aesticampianus, Rak), iPSB, <http://ipsb.nina.gov.pl/index.php/a/jan-sommerfeld-starszy> (dostęp: 16.06.2017).